

контрольной группой. У 62,5% пациенток с анемией выявлены нарушения вагинального микробиоценоза различной степени выраженности, в то время как в контрольной группе данный показатель составил 22,5% ($p<0,001$). Установлена обратная корреляционная зависимость между уровнем гемоглобина и частотой выявления дисбиотических нарушений ($r=-0,68$, $p<0,01$). pH вагинального содержимого был достоверно выше у пациенток с анемией ($5,2\pm0,4$) по сравнению с контрольной группой ($4,1\pm0,3$), $p<0,01$. Более щелочная среда создает благоприятные условия для роста анаэробных бактерий и снижает защитные свойства вагинального биотопа.

Выводы. 1. Железодефицитная анемия ассоциирована с нарушениями вагинального микробиоценоза, степень выраженности которых коррелирует с тяжестью анемии и уровнем сывороточного ферритина. 2. У женщин с анемией тяжелой степени в 3,8 раза чаще выявляются дисбиотические нарушения влагалища по сравнению с контрольной группой, что проявляется снижением количества *Lactobacillus* spp. и увеличением концентрации условно-патогенных микроорганизмов.

KESARCHA KESISH AMALIYOTIDAN KEYIN ENDOMETRIT RIVOJLANISH XAVF GURUHLARINI ANIQLASH VA ERTA TASHXIS QO‘YISH

F.A. Ataxodjaeva, X.R.Xolboyeva

Toshkent tibbiyot akademiyasi, Toshkent, O’zbekiston.

Dolzarbliji: Kesarcha kesish (KS) amaliyoti tug‘ruq jarayonida ba’zi holatlarda ayol va chaqaloqning hayotini saqlash uchun zarur bo‘lgan jarrohlik aralashuvidir. Biroq, bu jarrohlik amaliyoti bir qator asoratlar, jumladan, endometrit rivojlanishiga sabab bo‘lishi mumkin. Endometrit — bachadonning ichki qavati (endometriy)ning yallig‘lanishidir va bu holat asosan infektsiyalar tufayli yuzaga keladi. Kesarcha kesish amaliyotidan keyin endometrit rivojlanish xavfini aniqlash va uni erta bosqichlarda tashxis qilish muhim ahamiyatga ega. Ushbu tezisda endometrit rivojlanish xavfini tahlil qilish va erta tashxis qo‘yish usullari o‘rganiladi.

Tadqiqot maqsadi: Kesarcha kesish amaliyotidan keyin endometrit rivojlanish xavf guruhlarini aniqlash va erta tashxis qo‘yishning samaradorligini o‘rganish.

Materiallar va metodlar: Tadqiqotda 2023-2024 yillar davomida kesarcha kesish amaliyoti o‘tkazilgan 20 nafar ayol ishtirok etdi. Ayollar yosh, umumiyligi sog‘liq holati, tug‘ruqning murakkablik darajasi, jarrohlikning qiyinligi va boshqa postoperatsion ko‘rsatkichlar bo‘yicha guruhlarga bo‘lingan. Tadqiqotda quyidagi usullar qo‘llanildi:
1. Klinik kuzatuv: Barcha ayollar postoperatsion davrda klinik kuzatuvdan o‘tkazildi. 2.

Laboratoriya tahlillari: Qon tahlillari (ESR, CRP), mikroskopik va bakteriologik tahlillar, patogen mikroorganizmlarning mavjudligi aniqlash uchun.3. Ultratovush tekshiruvi: Bachadon va uning atrofidagi organlarning ultratovush tekshiruvi. 4. Tibbiy tarix: Har bir ayolning sog'liq holati va og'irliklar tarixi o'rnatildi.

Natijalari: • 35 yoshdan katta ayollarda endometrit rivojlanish xavfi yuqori.

• 35 yoshdan katta 60 nafar ayolning 18% (10 nafar) holatida endometrit belgilari aniqlangan.2. Tug'ruqning murakkabligi va jarrohlikning qiyinligi: • Tug'ruq jarayoni murakkab bo'lgan 45 nafar ayolning 28% (13 nafar) holatida endometrit belgilari kuzatildi.3. Immun tizimi va mikroflora holati: • Immun tizimi zaiflashgan va xronik kasalliklarga (masalan, diabet, yurak-qon tomir kasalliklari) ega bo'lgan 40 nafar ayolning 30% (12 nafar) holatida endometrit rivojlandi. • Immun tizimi zaiflashgan ayollarda endometrit rivojlanishining ko'rsatkichi 35% (14 nafar).

Munozara: Kesarcha kesish amaliyotidan keyin endometrit rivojlanish xavfi yuqori bo'lgan guruhlarni aniqlash va erta tashxis qo'yish juda muhim. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, 35 yoshdan katta ayollar, immun tizimi zaiflashganlar va murakkab tug'ruq jarayonlari o'tgan ayollarda endometrit rivojlanish xavfi oshadi. Erta tashxis, jumladan CRP va ESR tahlillari va ultrasonografiya yordamida, endometritni erta aniqlashda samarali vosita hisoblanadi. Postoperatsion infeksiyalarni oldini olish, jarrohlik amaliyotlarida gigiena qoidalariga rioya qilish zarur, chunki infektsiya endometritning asosiy sabablaridan biridir. Shu tarzda, xavf guruhlarini aniqlash va erta davolash choralarini endometritni oldini olishda muhim ahamiyatga ega.

Xulosa: Kesarcha kesish amaliyotidan keyin endometrit rivojlanish xavfi ayollarning reproduktiv salomatligiga katta ta'sir ko'rsatishi mumkin. Ushbu tadqiqotda kesarcha kesish amaliyotidan keyin endometritning rivojlanish xavfini aniqlash va erta tashxis qo'yishning ahamiyati ko'rib chiqildi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, endometritning rivojlanish xavfi asosan bir qator omillarga bog'liq bo'lib, ular orasida tug'ruqdagi jarrohlik murakkabligi, infeksiyalar, bemorning immun tizimining holati, yuqori xavf guruhlaridagi ginekologik kasalliklar va reabilitatsiya davridagi sanitariya-gigiena qoidalarining buzilishi muhim ahamiyatga ega.

PIYELONEFRIT BILAN KASALLANGAN HOMILADOR AYOLLARDAN

TUG'ILADIGAN CHAQALOQLARDA NEONATAL ASORATLARNI

O'RGANISH

S.Axrorova

Toshkent tibbiyot akademiyasi, Toshkent, O'zbekiston.

Dolzarbligi: Homiladorlik davrida piyelonefrit ona va homila uchun xavf tug'dirishi sababli sog'liq uchun jiddiy muammo hisoblanadi. Piyelonefrit homila bilan bog'liq